

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
- Председник Мирко Цветковић –

Поштовани,

Савет за борбу против корупције је анализирао обимну документацију коју су нам доставили мали акционари предузећа А.Д. «Шинвоз» из Зрењанина, и документацију везану за приватизацију и пословање овог предузећа коју смо добили од ЈП «Железнице Србије», Агенције за приватизацију, Акцијског фонда и других државних органа. Поред чињеница о бројним кршењима закона и уговора у приватизацији, документација указује да се ради о драстичном примеру несавесног рада Агенције за приватизацију приликом контроле извршења уговорних обавеза, што је новембра 2007. резултирало стечајем «Шинвоза».

Агенција за приватизацију је на аукцији 26. априла 2004. године продала 56% капитала «Шинвоза» физичком лицу Небојши Ивковићу, док је 44% акција остало у власништву малих акционара. На дан продаје у предузећу је било 694 запослених. Уговором о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције (Прилог 1) купац је поред исплате купопродајне цене преузео обавезу да у року од 12 месеци од дана закључења уговора инвестира у основна средства предузећа у износу од 17.974.000,00 динара. Упркос бројним упозорењима малих акционара да је купац као инвестицију у основна средства представио пет расходованих дизел-електричних локомотива набављених за сечу у старо гвожђе, Агенција је прихватила извештај ревизора «Привредни саветник – Ревизија» из Београда од 11. августа 2005. године, по ком је инвестиција извршена у складу са купопродајним уговором, а приликом наредних контрола извршења уговорних обавеза обављених 24. октобра 2005. године, 17. априла 2006. и 20. марта 2007. године, представници Агенције су одбијали захтеве малих акционара да само погледају спорне локомотиве у дворишту «Шинвоза», које очигледно нису у возном стању. Акционари су такође обавестили Агенцију о могућности да локомотиве чак и није купио Небојша Ивковић, већ да су добијене у поравнању између «Шинвоза» и ЖТП «Београд», али Агенција није предузела ништа да провери ове сумње.

Када је Ивковић почетком 2007. године обуставио производњу у «Шинвозу», мали акционари су упозорили Агенцију да већински власник намерно води фирму у стечај, али Агенција, којој је већ било познато да купац крши инвестициону обавезу, није предузела никакве мере. Новембра 2007. године «Шинвоз» је отишао у стечај. Већински повериоци «Шинвоза» су фирме чији је власник такође Небојша Ивковић.

Све информације које су указивале на озбиљно кршење уговора од стране купца биле су или познате, или лако доступне Агенцији за приватизацију. Наиме, по добијеној представи акционара «Шинвоза», Савет за борбу против корупције је 18. фебруара 2008. године преко Повереника за доступност информација прибавио:

- Уговор о поравнању закључен између ЖТП «Београд» и «Шинвоза» 21. марта 2005. године (Прилог 2), којим се ЖТП обавезао «да уместо испуњења своје обавезе готовим новцем,

испоручи «Шинвоз»-у А.Д. 8689 тона отпаљдног железничког гвожђа» (члан 2. став 2. Уговора), и

- Уговор од 5. маја 2005. године (Прилог 3), којим је регулисана «испорука челичног и другог отпада насталог од касације дизел електричних локомотива и електромоторних возова» (члан 1. став 1. Уговора). У Уговору се наводе регистарски бројеви дизел-електричних локомотива испоручених «Шинвозу», међу којима је свих пет локомотива које је Небојша Ивковић приказао као своју инвестицију.

Након отварања стечаја, скоро три године од истека рока за извршење инвестиције, Агенција за приватизацију је 3. децембра 2007. године приликом нове контроле утврдила да купац није инвестирао у складу са уговором, и да су локомотиве «које су биле предмет инвестирања, набављене као расходована основна средства, предате на касацију на колосецима Субјекта и да нису биле у функцији од момента уласка у Субјект». Након што је три године омогућавала купцу да крши уговор, Агенција му 17. децембра доставља Обавештење о накнадном року за испуњење уговорне обавезе (Прилог 4). Купац покушава да у предузеће над којим је већ отворен стечај без дозволе суда унесе непознате предмете које би представио је као нову инвестицију, на шта мали акционари 27. децембра реагују уласком у круг фабрике и захтевом стечајном судији да отпусти припаднике приватне агенције «ДМД» ангажоване на обезбеђењу стечајне масе, који су без дозволе суда већ примили спорне предмете у магацин «Шинвоза». Испровоцирани одлуком Агенције да купцу да накнадни рок за извршење инвестиције, мали акционари су 15. јануара 2008. године организовали протест у Дому синдиката, на ком је преминуо радник «Шинвоза» Радислав Стојанов. На конференцији за штампу следећег дана, министар економије Млађан Динкић је рекао «да постоји основана сумња да је нови власник намерно изазвао стечај у Шинвозу, и најавио да ће покренути и надзор над радом новосадског огранка Агенције јер постоји сумња да су несавесно пословали. Није потребно уложити много напора да се то утврди и покушаћемо да будемо што бржи, јер је ово производња која је потребна Србији, а и за извоз, изјавио је том приликом министар». (Извор: Б92) Агенција за приватизацију је 31. јануара доставила купцу Обавештење о раскиду због неиспуњења Уговора (Прилог 5), са образложењем да инвестициона обавеза није извршена у складу са Уговором.

За протеклих девет месеци, Агенција за приватизацију није покренула поступке против купца за превару и намерно изазивање стечаја, а Акцијски фонд је одбио да изврши своју обавезу из члана 41д Закона о приватизацији и именује заступника државног капитала у «Шинвозу». Ова норма је императивног карактера, тако да је Акцијски фонд дужан да даном раскида уговора именује заступника капитала без обзира у ком статусу се налази субјект приватизације. Да је именован заступник капитала, он је, као власник више од 30% капитала «Шинвоза», у смислу члана 129. Закона о стечајном поступку могао да поднесе план реорганизације, што је најмање што је држава била дужна да уради у предузећу које је отишло под стечај због несавесног рада Агенције за приватизацију. У допису Савету за борбу против корупције од 22. фебруара директор Акцијског фонда А. Грачанац је навео да се функција заступника капитала и функција стечајног управника «међусобно искључују». Савет је 18. фебруара о непоступању Акцијског фонда по члану 41д Закона о приватизацији обавестио и Министарство економије, али нисмо добили никакву повратну информацију.

Уместо да је Агенција за приватизацију за протеклих девет месеци покренула поступке против Ивковића за превару и намерно изазивање стечаја, непоступање државних органа је омогућило Небојши Ивковићу да 14. јула 2008. године као већински поверилац «Шинвоза» поднесе свој План реорганизације, који предвиђа да се потраживања радника из четвртог платног разреда исплате у износу од свега 35%, да ће до 2010. године запослити 50, а након 2010. године још 100 радника. План такође предвиђа да Ивковић преузме целокупну имовину «Шинвоза».

Сагласношћу државних органа са кршењем закона и уговора, Небојша Ивковић је дошао у још повољнији положај него што је имао пре стечаја. Уласком фирме у стечај, сви радници су остали без посла, престанком «Шинвоза» престао је да важи и колективни уговор, а План реорганизације предвиђа и да акционари остану без акција. У периоду након приватизације 2004. године, док је као већински власник у потпуности контролисао пословање предузећа, и док му је Агенција дозвољавала да кршењем уговора води «Шинвоз» у стечај, Ивковић је себи омогућио да задужи «Шинвоз» код својих фирми како би се у стечају појавио као већински поверилац, и дошао у прилику да сам предлаже, и на скупштини поверилаца сам изгласа план реорганизације. Очигледно је да је раскид Уговора о продаји друштвеног капитала 31. јануара 2008. године послужио само за обману малих акционара и јавности, јер након раскида Уговора и јавног саопштења министра Динкића да су за стечај «Шинвоза» одговорни купац и Агенција за приватизацију, што је створило поверење акционара да ће министар покренути поступке у којима би се успоставило законито стање у «Шинвозу», нису уследили никакви конкретни кораци да се утврди одговорност за намерно изазивање стечаја. Напротив, након раскида Уговора се наставио незаконит рад државних органа, сада Акцијског фонда који је одбио да поступи по Закону о приватизацији.

Савет за борбу против корупције сматра да борба против корупције у Србији неће бити могуће све док се државни органи буду понашали на начин на који су Агенција за приватизацију и Акцијски фонд поступали у приватизацији «Шинвоза». Влада би морала да пред судом иницира да се рочиште за изјашњавање о Плану реорганизације најављено за 1. октобар одложи, и да се поступак стечаја заустави до окончања поступака за намерно изазивање стечаја. Влада би преко надлежних институција морала да иницира поступак за утврђивање одговорности надлежних у Агенцији за приватизацију који су омогућили намерно изазивање стечаја, и нанели ненадокнадиву штету малим акционарима и радницима «Шинвоза» и Републици Србији као једном од акционара.

С поштовањем,

ПРЕДСЕДНИК
Верица Бараћ